

Sygn. akt I ACa 559/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 11 grudnia 2013 r.

Sąd Apelacyjny w Szczecinie I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSA Agnieszka Sołtyka (spr.)
Sędziowie:	SA Wiesława Kaźmierska SO del. Tomasz Żelazowski
Protokolant:	sekr. sądowy Justyna Kotlicka

po rozpoznaniu w dniu 11 grudnia 2013 r. na rozprawie w Szczecinie

sprawy z powództwa A. O.

przeciwko Z. B. i (...) Spółce Akcyjnej w W.

o zapłatę

na skutek apelacji powódki

od wyroku Sądu Okręgowego w Szczecinie

z dnia 7 maja 2013 r., sygn. akt I C 193/05

I. oddala apelację,

II. przyznaje radcy prawnemu M. K. od Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Szczecinie kwotę 1800 (tysiąc osiemset) złotych wraz z należnym podatkiem VAT tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powódce z urzędu w postępowaniu apelacyjnym.

W. Kaźmierska A. Sołtyka T. Żelazowski

Sygn. akt: I ACa 559/13

UZASADNIENIE

Powódka A. O. ostatecznie domagała się od pozwanych (...) spółki akcyjnej z siedzibą w W. i Z. B.: kwoty 18.750 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 15 stycznia 2003 r. tytułem uzupełniającego zadośćuczynienia pieniężnego; kwoty 2.640 zł z tytułu opieki nad powódką za okres 11 miesięcy w kwocie 240 zł; kwoty 6.000 zł z tytułu skapitalizowanej renty na zwiększone potrzeby za okres 25 miesięcy – od dnia 1 grudnia 2002 r. do dnia 31 grudnia 2004 r. z ustawowymi odsetkami od dnia 1 stycznia 2005 r.; bieżącej renty na zwiększone potrzeby od dnia 1 stycznia 2005 r. w kwocie 2.880 zł z ustawowymi odsetkami od każdej chybionej raty; kwoty 8.953 zł z tytułu skapitalizowanej

różnicy renty wyrównawczej bez zmiany za okres od dnia 1 stycznia 2002 r. do dnia 31 grudnia 2004 r. z ustawowymi odsetkami od dnia 1 stycznia 2005 r. i dodatkowo za okres wypłacania tej renty przez pozwanego po wytoczeniu powództwa od 1 stycznia 2005 r. do dnia zaprzestania jej wypłacania, to jest 30 czerwca 2005 r. po 580,30 zł, czyli 6 miesięcy x 248,70 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 1 lipca 2005 r. i kwoty 9858 zł tytułem bieżącej renty wyrównawczej od 1 lipca 2005 r. z ustawowymi odsetkami od każdej chybionej raty. Ponadto powódka wniosła o zasądzenie kosztów procesu. Powódka wniosła również o odstąpienie przez Sąd na podstawie art. 102 k.p.c. obciążenia ją kosztami procesowymi.

(...) spółka akcyjna z siedzibą w W. wniosła o oddalenie powództwa i o zasądzenie od powódki na rzecz pozwanego kosztów procesu i kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Pozwany Z. B. wniosł o oddalenie powództwa w całości i o zasądzenie od powódki poniesionych kosztów postępowania wraz z ewentualnymi kosztami zastępstwa procesowego.

Wyrokiem z dnia 7 maja 2013 r. Sąd Okręgowy w Szczecinie umorzył postępowanie w części dotyczącej żądania zasądzenia utraconych dochodów w wysokości 2.755 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 15 stycznia 2003 roku do dnia zapłaty; w pozostałym zakresie powództwo oddalił; zasądził od powódki A. O. na rzecz (...) S. A. w W. kwotę 3.600 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego tej strony pozwanej; nie przyznał pełnomocnikowi z urzędu powódki wynagrodzenia od Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Szczecinie tytułem zwrotu kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu powódce; orzekł, że koszty procesu ponosi Skarb Państwa oraz nakazał Skarbowi Państwa – Sądowi Okręgowemu w Szczecinie zwrócić koszty procesu poniesione przez stronę pozwaną pozostawiając ich szczegółowe wyliczenie Referendarzowi Sądowemu Sądowi Okręgowemu w Szczecinie.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 9 lipca 2001 r. w M. przy ul. (...) pozwany Z. B. wysiadając z samochodu O. (...) zaparkowanego przy prawej krawędzi jezdni, uderzył powódkę A. O., która omijała samochód, kierując rowerem. W wyniku tego upadła zdarzenia powódka upadła na jezdnię, doznając obrażeń w postaci złamania przezkrętarzowego kości udowej lewej z przemieszczeniem odłamów. Po wypadku powódka A. O. została w dniu 9 lipca 2001 r. przyjęta na Oddział Urazowo – Ortopedyczny Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w P. z powodu złamania przezkrętarzowego uda lewego, gdzie w dniu 10 lipca 2001 r. została przeprowadzona operacja zespolenia płytą kątową. W dniu 25 lipca 2001 r. powódka została wypisana ze szpitala. Po opuszczeniu szpitala powódka korzystała z opieki swojego męża oraz córki, w szczególności z pomocy w codziennych czynnościach życiowych. A. O. odczuwa ból w uszkodzonej nodze i w związku z tym korzystała z leków przeciwbólowych oraz maści. Powódka jest emerytką i jednocześnie gotowała posiłki, a następnie roznosiła je do stolików w barze zlokalizowanym w M. przy ul. (...), a należącym do A. S.. A. S. prowadził bar do dnia 31 lipca 2001 r. W barze tym nie była powódka zatrudniona w sposób formalny.

Od 2002 r. powódka leczyła się w Poradni Zdrowia Psychicznego w Niepublicznym Zespole Opieki Zdrowotnej Przychodni (...) Sp. z o.o. z siedzibą w M. w związku ze stresem i jego skutkami.

Powiatowy Zespół do spraw Orzekania o Stopniu Niepełnosprawności w S. orzeczeniem z dnia 5 marca 2002 r. zaliczył powódkę A. O. do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności od dnia 9 lipca 2001 r. do dnia 31 marca 2004 r. Powyższe orzeczenie uzasadnione było schorzeniem w stopniu umiarkowanym, ograniczeniem zdolności do pełnienia ról społecznych oraz wymogiem częściowej, okresowej opieki innej osoby.

Od dnia 10 kwietnia 2002 r. powódka A. O. leczyła się u lekarza medycyny L. K. - specjalisty ortopedy – traumatologa w P. w związku z odniesionym złamaniem przezkrętarzowym uda lewego, zespolonego płytami kątowymi i śrubami.

W okresie od dnia 3 czerwca 2002 r. do dnia 10 czerwca 2002 r. powódka A. O. ponownie przebywała na Oddziale Urazowo – Ortopedycznym Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w P.. W dniu 4 czerwca 2002 r. usunięto powódce płytę zespalającą odłamy w złamanej kości udowej.

Pismem z dnia 9 grudnia 2002 r. powódka A. O. zgłosiła (...) S.A. Oddział w G. szkodę osobową związaną z wypadkiem drogowym z dnia 9 lipca 2001 r. w M. na ul. (...). Z uwagi na odniesione obrażenia, ból i cierpienia związane z tymi obrażeniami odniesionymi w wypadku i ich leczeniem, a także trwały uszczerbek na zdrowiu, poszkodowana A. O. zażądała zapłaty na jej rzecz kwoty 35.000 zł tytułem zadośćuczynienia pieniężnego po uwzględnieniu 10 % przyczynienia się jej do zaistnienia wypadku. Ponadto A. O. zażądała od (...) S.A. Oddział w G. kwoty 5.858 zł tytułem kosztów opieki sprawowanej przez jej męża J. O. po wyjściu poszkodowanej ze szpitala, kwoty 9.194,67 zł tytułem utraconych zarobków, podnosząc, że będąc na emeryturze pracowała, a z uwagi na obrażenia odniesione w wypadku jest niezdolna do pracy. Ponadto powódka A. O. zażądała zapłaty kwoty 849 zł netto miesięcznie od 1 stycznia 2003 r. tytułem renty wyrównawczej.

Pismem z dnia 28 lutego 2003 r. powódka A. O. wniosła do (...) S.A. Oddział w G. o zasądzenie zaliczki na poczet zadośćuczynienia pieniężnego w kwocie 10.000 zł, uzasadniając to brakiem środków finansowych na dalsze leczenie i rehabilitację oraz z uwagi na przeciągający się proces karny.

W dniu 27 marca 2003 r. (...) S.A. Oddział w G. wypłaciło powódce A. O. odszkodowanie w łącznej kwocie 5.500 zł. Pismem z dnia 30 czerwca 2003 r. (...) S.A. Oddział w G. poinformowało powódkę o przyznaniu jej kwoty pieniężnej w wysokości 8.136,00 zł tytułem odszkodowania.

Wyrokiem z dnia 5 września 2003 r., w sprawie o sygn. akt II K 241/03 Sąd Rejonowy w Myśliborzu uznał Z. B. za winnego tego, że naruszył zasady bezpieczeństwa w ruchu lądowym w ten sposób, że wysiadając z samochodu O. (...) zaparkowanego przy prawej krawędzi jezdni nie upewnił się, czy nie spowoduje to zagrożenia w ruchu lądowym i wysiadając uderzył lewymi drzwiami samochodu omijającą go w odległości około 1 m kierującą rowerem A. O., która wyniku tego upadła na jezdnię doznając obrażeń w postaci złamania przezkrętarzowego kości udowej lewej z przemieszczeniem odłamów, które spowodowały u pokrzywdzonej ciężką chorobę długotrwałą, to jest czynu z art. 177 § 2 kk i za ten czyn na podstawie tego przepisu wymierzył mu karę dziewięciu miesięcy pozbawienia wolności, którą na podstawie art. 69 § 1 kk, art. 70 § 1 pkt 1 kk warunkowo zawiesił na okres próby dwóch lat. Ponadto Sąd Rejonowy w Myśliborzu na podstawie art. 71 § 1 kk wymierzył Z. B. grzywnę w wysokości 50 stawek dziennych w kwocie po 15 zł.

Pismem z dnia 28 listopada 2003 r. (...) S.A. Oddział w G. poinformowało A. O. o przyznaniu renty z tytułu utraconych zarobków w kwocie 2.487,00 zł w związku ze szkodą powstałą w związku z wypadkiem w dniu 9 lipca 2001 r.

Pismem z dnia 16 grudnia 2003 r. (...) S.A. Oddział w G. poinformowało A. O., iż w związku z poniesioną szkodą z dnia 9 lipca 2001 r., na podstawie przedstawionej umowy o pracę i przyjęciu 30 % przyczynienia się poszkodowanej do powstania szkody ustalono wysokość renty wyrównawczej na kwotę 580,30 zł miesięcznie, wypłacanej dożywotnio z zastrzeżeniem, że w przypadku zaistnienia ważnych przesłanek czas jej wypłaty może zostać ograniczony. Ponadto (...) S.A. Oddział w G. poinformowało A. O. o zamiarze dopłaty wyrównania renty za okres 24 miesięcy (do dnia sporządzenia pisma wypłacono łącznie kwotę 9.948 zł w poczet renty za okres 24 miesięcy). Z wysokości ustalonej renty wynikało, iż za okres 24 miesięcy powinna zostać wypłacona kwota 1.3927 zł, a więc kwota dopłaty wynosiłaby 3.979,2 zł oraz zadośćuczynienie w wysokości 10.000 zł. Jednocześnie (...) S.A. Oddział w G. poinformowało A. O., iż w związku z wyżej wymienioną szkodą zostało przyznane poszkodowanej świadczenie odszkodowawcze tytułem zadośćuczynienia za doznaną krzywdę, ból i cierpienie w kwocie 16.250,00 zł.

W dniu 16 grudnia 2003 r. (...) S.A. Oddział w G. wypłaciło powódce A. O. kwotę 9.000 zł tytułem odszkodowania.

Na rozprawie w dniu 26 marca 2013 r. pełnomocnik pozwanego (...) S.A. złożył zestawienie rzeczywistych wypłat powódce różnych co do wysokości kwot w okresie od 28 marca 2003 r. do dnia 7 marca 2005 r. z którego wynika, że łącznie wypłacono powódce 39.547,60 zł ze wskazanych w zestawieniu tytułów, z tym, że z tytułu renty wpłacono powódce z powyżej wskazanej kwoty - 16.911,60zł.

Powiatowy Zespół do spraw Orzekania o Stopniu Niepełnosprawności w M. orzeczeniem z dnia 21 kwietnia 2004 r. zaliczył powódkę A. O. do umiarkowanego stopnia niepełnosprawności od dnia 29 marca 2004 r. Orzeczony stopień

ma charakter trwały i orzeczenie wydane zostało na stałe. Powyższe orzeczenie uzasadnione było schorzeniem w stopniu umiarkowanym, ograniczeniem zdolności do pełnienia ról społecznych oraz wymogiem częściowej opieki osoby drugiej.

W okresie od dnia 31 lipca 2006 r. do dnia 11 sierpnia 2006 r. powódka A. O. korzystała w Niepublicznym Zakładzie Opieki Zdrowotnej (...) w W. z zabiegów rehabilitacyjnych: Magnetronik, Interdyn – biodro lewe ćwiczenia w odciążaniu stawu biodrowego.

Następstwem obrażeń odniesionych przez powódkę w wypadku z dnia 9 lipca 2001 r. jest ograniczenie ruchomości stawu biodrowego lewego i utrzymujące się dolegliwości bólowe. Trwały uszczerbek na zdrowiu wynosi 15 %. Z powodu wypadku A. O. nie utraciła zdolności do pracy. Leczenie powódki należy uznać za definitywnie zakończone i powódka nie wymagała na dzień sporządzenia opinii (tj. 20 maja 2006 r.) zabiegów rehabilitacyjnych. Powódka w ocenie biegłego może nadal odczuwać dolegliwości fizyczne i w okresie tych dolegliwości może wymagać leczenia objawowego. W okresie leczenia powódka zmuszona była zmienić styl życia i w chwili sporządzenia opinii nie wymagała stałej opieki ortopedycznej.

Wyrokiem z dnia 23 grudnia 2011 r. w sprawie o sygn. akt II K 84/09 Sąd Rejonowy w Myśliborzu między innymi uznał A. O. za winną tego, że w okresie od dnia 9 grudnia 2002 r. do dnia 2 lipca 2003 r. w G., działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, doprowadziła (...) S.A. z siedzibą w W. – Oddział w G. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w kwocie 7.461,00 zł, stanowiącej odszkodowanie z tytułu utraconych w wyniku wypadku komunikacyjnego zarobków, w ten sposób, że wprowadziła w błąd wyżej wymienionego ubezpieczyciela co do pozostawania w dacie zdarzenia drogowego w stosunku pracy z przedsiębiorstwem PPH (...) M. B.i & P. M., co nie było prawdą, przedkładając towarzystwu ubezpieczeń podrobioną uprzednio przez inne osoby umowę o pracę z dnia 6 czerwca 2001 r. pomiędzy nią jako pracownikiem a PPH (...) M. B.i & P. M. jako pracodawcą, czym działała na szkodę (...) z siedzibą w W. – Oddział w G., to jest popełnienia czynu z art. 286 § 1 k.k. w zb. z art. 270 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. i za ten czyn: na podstawie art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 3 k.k. wymierzył jej karę 10 miesięcy pozbawienia wolności, na podstawie art. 33 § 2 k.k. w zw. z art. 33 § 1 i 3 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k. wymierzył jej karę 70 stawek dziennych grzywny w kwocie po 15,00 zł każda.

Ponadto Sąd Rejonowy w Myśliborzu uznał A. O. za winną tego, że w okresie od dnia 27 września 2004 r. do dnia 26 kwietnia 2007 r. w M. oraz w S. w ramach toczącego się postępowania cywilnego pierwotnie przed Sądem Rejonowym w Myśliborzu w sprawie o sygn. akt I C 278/04, a następnie przed Sądem Okręgowym w Szczecinie w sprawie o sygn. akt I C 193/05 posługiwała się jako autentyczną podrobioną przez inne osoby umową o pracę z dnia 6 czerwca 2001 r. pomiędzy nią jako pracownikiem a PHH (...) M. B. & P. M. jako pracodawcą, to jest popełnienia czynu z art. 270 § 1 k.k. i za ten czyn na podstawie art. 270 § 1 k.k. wymierzył jej karę 4 miesięcy pozbawienia wolności. Na podstawie art. 85 k.k. i art. 86 § 1 k.k. Sąd Rejonowy w Myśliborzu połączył wobec A. O. kary pozbawienia wolności i wymierzył jej karę łączną 11 miesięcy pozbawienia wolności, a na podstawie art. 69 § 1 i 2 k.k. oraz art. 70 § 1 pkt 1 k.k. wykonanie orzeczonych wobec wszystkich oskarżonych kar pozbawienia wolności warunkowo zawiesił na okres 2 lat próby.

Powódka A. O. obecnie samodzielnie porusza się, jeździ na rowerze i robi zakupy. Powódka nie używa kul rehabilitacyjnych, ani nie uczestniczy w żadnych zabiegach rehabilitacyjnych.

Po dokonaniu takich ustaleń Sąd Okręgowy uznał, że powództwo A. O. okazało się bezzasadne w całości. Wskazał, że roszczenie w zakresie żądania zapłaty przez pozwanych zadośćuczynienia za doznane krzywdy, jakich doznała na skutek wypadku komunikacyjnego miało oparcie w treści art. 445 § 1 k.c., a roszczenie odszkodowawcze w treści art. 444 k.c.

Z uwagi na to, że powódka pismem procesowym z dnia 18 lutego 2013 r. zrezygnowała z żądania zwrotu utraconych dochodów postępowanie w tym zakresie podlegało umorzeniu w części żądania utraconych dochodów w wysokości 2.755 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 15 stycznia 2003 r. do dnia zapłaty, o czym orzeczono na podstawie art. 355 § 1 i 2 k.p.c. w pkt I sentencji.

Sąd wskazał, że podstawę prawną powództwa A. O. przeciwko (...) spółki akcyjnej z siedzibą w W. stanowi art. 822 § 1 i 2 k.c. oraz art. 34 ust 1 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, (...) i (...). Podstawę prawną odpowiedzialności pozwanego Z. B. stanowił natomiast art. 436 § 1 k.c. Sąd podkreślił, że w niniejszej sprawie związany był ustaleniami poczynionymi w sprawie karnej co do faktu popełnienia przestępstwa, gdyż prawomocnym wyrokiem Sądu Rejonowego w Myśliborzu w sprawie o sygn. akt II K 241/03 pozwanego Z. B. skazany został za przestępstwo z art. 177 § 2 kk, to jest czyn zabroniony polegający na naruszeniu zasady bezpieczeństwa w ruchu lądowym.

Wskazał Sąd, że pozwane (...) spółka akcyjna z siedzibą w W. co do zasady uznało swoją odpowiedzialność, o czym bez wątplenia świadczyła wypłacona powódce kwota pieniężna w łącznej wysokości 22.636 zł tytułem odszkodowania i zadośćuczynienia.

Podkreślił Sąd Okręgowy, że w pierwszej kolejności Sąd musiał ustalić wysokość należnego powódce zadośćuczynienia za doznaną krzywdę na podstawie art. 445 § 1 k.c., co pozwolić miało na ustalenie, czy dotychczas otrzymane przez nią od pozwanego ubezpieczyciela kwoty wyczerpują jej roszczenie. Wskazał Sąd, iż w skutek wypadku, którego sprawcą był pozwany Z. B. powódka doznała złamania przezkrętarzowego uda lewego i w dniu 10 lipca 2001 r. została przeprowadzona operacja zespolenia płyty kątowej. Leczenie tego złamania wymagało hospitalizacji, w tym także przeprowadzenia drugiej operacji polegającej na usunięciu płyty kątowej oraz długotrwałego leczenia i rehabilitacji. Hospitalizacja powódki oraz dalsze leczenie oraz niedogodności związane z częściowym unieruchomieniem niewątpliwie były połączone z cierpieniami fizycznymi oraz dyskomfortem psychicznym. Z treści opinii biegłego sądowego z zakresu ortopedii i traumatologii, którą Sąd w pełni podzielił, wynikało, że następstwem obrażeń odniesionych przez powódkę jest ograniczenie ruchomości stawu biodrowego lewego i utrzymujące się dolegliwości bólowe a trwały uszczerbek na zdrowiu wynosi 15 %. Z powodu wypadku A. O. nie utraciła zdolności do pracy. Ponadto biegły sądowy stwierdził (i to już w dniu 20 maja 2006 r.), że leczenie powódki należy uznać za definitywnie zakończone i powódka nie wymagała już w 2006 r. zabiegów rehabilitacyjnych. Biegły dopuścił możliwość, że powódka może nadal odczuwać dolegliwości fizyczne i w okresie tych dolegliwości może wymagać leczenia objawowego. W ocenie biegłego powódka nie wymagała na dzień sporządzenia opinii stałej opieki ortopedycznej. Sąd podkreślił, że wyrokował w 2013 r., zatem 7 lat później. Wskazał w związku z tym, że skoro powódka przez ten czas nie poddawała się żadnej rehabilitacji (brak w tym zakresie jakiegokolwiek dokumentacji), to oznaczało, że stan powódki ustabilizował się zgodnie z prognozami biegłego.

Odnosząc się więc do roszczenia zgłoszonego przez A. O. Sąd uznał, iż dochodzona kwota zadośćuczynienia ponad to, co otrzymała od pozwanego ubezpieczyciela jest istotnie kwotą wygórowaną w rozumieniu art. 445 § 1 k.c. Podniósł Sąd, iż powódka otrzymała od (...) S.A. z siedzibą w W. łącznie 22.636 zł złotych tytułem odszkodowania i zadośćuczynienia, a nadto że wypłata nastąpiła w 2003 r., a więc 10 lat przed orzekaniem, gdy siła nabywczą pieniądza była inna, niż w chwili wyrokowania. Ponadto wskazał Sąd, że powódka potwierdziła powyższą okoliczność w złożonych przez siebie zeznaniach, z tym jedynie zastrzeżeniem, że nie pamiętała wysokości otrzymanych kwot pieniężnych. Nie uszła uwadze Sądu również okoliczność dobrego stanu zdrowia powódki, co uwidoczniło się nie tylko w nieuczestniczeniu przez nią w żadnych czynnościach rehabilitacyjnych, ale także w jeździe na rowerze już po wypadku. Podniósł przy tym Sąd, że powódka poza gołosłownymi twierdzeniami o odczuwaniu bólu i zaniku mięśni w uszkodzonej nodze w żaden sposób nie wykazała jakimkolwiek dowodem faktu występowania negatywnych skutków dla jej zdrowia na skutek zdarzenia z dnia 9 lipca 2001 r., choćby w postaci dowodów np. zakupu lekarstw przeciwbólowych, choć na podstawie art. 6 k.c., to na powódce A. O. ciążył obowiązek wykazania tych okoliczności.

W związku z powyższym przy uwzględnieniu następstw wypadku z dnia 9 lipca 2001 r. dla obecnego stanu zdrowia powódki oraz fakt otrzymania od pozwanego ubezpieczyciela kwoty 22.636 zł w ocenie Sądu powództwo w zakresie zasądzenia zadośćuczynienia pieniężnego na podstawie art. 445 § 1 k.c. należało oddalić, o czym orzeczono w pkt II sentencji.

Sąd uznał za bezzasadne również pozostałe żądania w zakresie zapłaty 2.640 zł z tytułu opieki nad powódką za okres 11 miesięcy w kwocie 240 zł, kwoty 6.000 zł z tytułu skapitalizowanej renty na zwiększone potrzeby bez zmiany za okres

25 miesięcy – od dnia 1 grudnia 2002 r. do dnia 31 grudnia 2004 r. z ustawowymi odsetkami od dnia 1 stycznia 2005 r. oraz bieżącej renty na zwiększone potrzeby od dnia 1 stycznia 2005 r. w kwocie 2.880 zł z ustawowymi odsetkami od każdej chybionej raty, kwotę 8.953 zł z tytułu skapitalizowanej różnicy renty wyrównawczej za okres od dnia 1 stycznia 2002 r. do dnia 31 grudnia 2004 r. z ustawowymi odsetkami od dnia 1 stycznia 2005 r. i dodatkowo za okres wypłacania tej renty przez pozwanego po wytoczeniu powództwa od 1 stycznia 2005 r. do dnia zaprzestania jej wypłacania, to jest 30 czerwca 2005 r. po 580,30 zł, czyli 6 miesięcy x 248,70 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 1 lipca 2005 r. i kwoty 9.858 zł tytułem bieżącej renty wyrównawczej od 1 lipca 2005 r. z ustawowymi odsetkami od każdej chybionej raty. W ocenie Sądu powódka nie naprowadziła w tym zakresie żadnych dowodów, a podstawą prawną w zakresie zasądzenia kosztów opieki oraz renty jest art. 444 § 1 i 2 k.c.

Wskazał Sąd na brak przesłanek uzasadniających zasądzenie na rzecz powódki odszkodowania w postaci kosztów opieki, zwłaszcza w sytuacji, gdy opiekę tę sprawowały osoby jej najbliższe, to jest mąż i córka. Przede wszystkim jednak Sąd Podkreślił, że powódka nie udowodniła poniesienia jakichkolwiek kosztów związanych ze sprawowaną nad nią opieką. Tym samym żądanie w tej części jako bezzasadne Sąd oddalił.

Z kolei żądanie powództwa w części dotyczącej zasądzenia renty Sąd ocenił przez pryzmat przesłanek określonych w art. 444 § 2 k.c., to jest całkowitej lub częściowej utraty przez powódkę zdolności do pracy zarobkowej, zwiększenia się jej potrzeb i zmniejszenia się jej widoków powodzenia na przyszłość. Rozstrzygając żądanie zasądzenia renty na rzecz powódki, Sąd miał na względzie fakt, iż powódka w chwili zaistnienia wypadku nigdzie nie była „legalnie”, zgodnie z prawem zatrudniona i przez cały okres pobierała emeryturę. Powódka nie była w szczególności zatrudniona w PPH (...) M. B. & P. M., o czym świadczył prawomocny wyrok z dnia 23 grudnia 2011 r. w sprawie o sygn. akt II K 84/09 w której Sąd Rejonowy w Myśliborzu uznał A. O. za winną tego, że w okresie od dnia 9 grudnia 2002 r. do dnia 2 lipca 2003 r. w G., działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, doprowadziła (...) S.A. z siedzibą w W. – Oddział w G. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem w kwocie 7.461,00 zł, stanowiącej odszkodowanie z tytułu utraconych w wyniku wypadku komunikacyjnego zarobków, w ten sposób, że wprowadziła w błąd wyżej wymienionego ubezpieczyciela co do pozostawania w dacie zdarzenia drogowego w stosunku pracy z przedsiębiorstwem PPH (...) M. B. i P. M., co nie było prawdą, przedkładając towarzystwu ubezpieczeń podrobioną uprzednio przez inne osoby umowę o pracę z dnia 6 czerwca 2001 r. pomiędzy nią jako pracownikiem a PPH (...) M. B. i P. M. jako pracodawcą, czym działała na szkodę (...) S.A. z siedzibą w W. – Oddział w G.. Ponadto Sąd Rejonowy w Myśliborzu uznał A. O. uznał za winną tego, że w okresie od dnia 27 września 2004 r. do dnia 26 kwietnia 2007 r. w M. oraz w S. w ramach toczącego się postępowania cywilnego pierwotnie przed Sądem Rejonowym w Myśliborzu w sprawie o sygn. akt I C 278/04, a następnie przed Sądem Okręgowym w Szczecinie w sprawie o sygn. akt I C 193/05 posługiwała się jako autentyczną podrobioną przez inne osoby umową o pracę z dnia 6 czerwca 2001 r. pomiędzy nią jako pracownikiem a PPH (...) M. B. & P. M. jako pracodawcą, to jest popełnienia czynu z art. 270 § 1 k.k.

Reasumując rozważania co do zasądzenia renty uznał sąd meriti, że powódka nie wykazała żadnej z przesłanek określonych w art. 444 § 2 k.c., zarówno w zakresie utraty zdolności do pracy, co wynikało z opinii biegłego sądowego z ortopedii i traumatologii, jak i zwiększenia się potrzeb powódki jako poszkodowanej, gdyż powódka nie przedstawiła konieczności ponoszenia powtarzających się wydatków w postaci stałego leczenia i rehabilitacji oraz zmniejszenia się widoków powodzenia na przyszłość, bowiem A. O. nie wskazała uszczerbku majątkowego. Mając na uwadze powyższe orzeczono, jak w pkt II sentencji.

O kosztach postępowania Sąd rozstrzygnął na podstawie art. 98 § 1 k.p.c., stosując zasadę odpowiedzialności za wynik procesu, uznając że powódka przegrała spór w całości. Koszty procesu poniesione przez stronę pozwaną – (...) S.A. w W. wyniosły 3.600 zł, to jest wynagrodzenie adwokata ustalone na podstawie § 6 pkt 6 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu. Kierując się nadto dyspozycją art. 108 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych Sąd orzekł, jak w pkt III sentencji.

W kwestii odnoszącej do żądania zasądzenia zwrotu kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu powódce Sąd nie przyznał ich pełnomocnikowi z urzędu powódki – radcy prawnemu M. K., co znalazło

odzwierciedlenie w pkt IV sentencji. Zważył Sąd, iż przedmiotowe postępowanie zostało zainicjowane przez A. O. reprezentowaną przez pełnomocnika z wyboru – radcę prawnego J. N. w dniu 20 września 2004 r. Pełnomocnik ten poza pozwem sporządził również kilka dalszych pism procesowych oraz uczestniczył w posiedzeniach sądowych aż do wypowiedzenia mu pełnomocnictwa przez powódkę w dniu 3 listopada 2008 r. Następnie postanowieniem z dnia 21 marca 2013 r. Sąd Okręgowy w Szczecinie ustanowił dla powódki pełnomocnika z urzędu – radcę prawnego, którym został radca prawny M. K.. Nowy pełnomocnik powódki pismem z dnia 8 kwietnia 2013 r. złożył wniosek o sporządzenie kserokopii niektórych kart z akt sprawy (k. 450), a następnie czynności swoje ograniczył do sporządzenia pisma procesowego z dnia 15 kwietnia 2013 r., którym podtrzymał powództwo w zakresie określonym w piśmie sporządzonym przez poprzedniego pełnomocnika – radcę prawnego J. N. w dniu 13 marca 2007 r., co do zasądzenia uzupełniającego zadośćuczynienia pieniężnego, ekwiwalentu z tytułu opieki, skapitalizowanej renty na zwiększone potrzeby, bieżącej renty na zwiększone potrzeby, bieżącej renty wyrównawczej wraz z odsetkami, z uwzględnieniem kwot dotychczas zapłaconych. Ponadto pełnomocnik powódki podkreślił, że ostateczne stanowisko w sprawie zajmie po przeprowadzeniu dowodu z wyjaśnień powódki oraz przedłożonej przez nią dokumentacji. Nadto stwierdził rozbieżności co do kwot podanych w dokumentach, a przede wszystkim w zestawieniu wpłat sporządzonych przez pozwanego (...) S.A. w W. oraz oświadczył, iż powódka otrzymała nie wszystkie wskazane w zestawieniu wypłat świadczeń z karty 434 akt sądowych i w związku z tym wniósł, aby Sąd zobowiązał pozwanego ubezpieczyciela do przedłożenia bliższych informacji odnośnie konta, na które zostały skierowane wypłaty w tym zestawieniu. Po oddaleniu przez Sąd powyższego wniosku radca prawny złożył zastrzeżenie oraz wniósł o zasądzenie od Skarbu Państwa nieopłaconych kosztów pomocy prawnej powódki z urzędu wraz z należnym podatkiem VAT. Jednocześnie pełnomocnik powódki wniósł o odstąpienie przez Sąd na podstawie art. 102 k.p.c. powódki kosztami procesowymi z uwagi na to, że powódka otrzymuje 900 zł emerytury i z tej kwoty nie będzie w stanie uiścić kosztów zastępstwa.

Oceniając żądanie pełnomocnika powódki w zakresie zasądzenia kosztów zastępstwa procesowego Sąd wziął pod uwagę treść § 2 ust. 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu. Sąd wskazał, że postępowanie zostało wszczęte w dniu 20 września 2004 r., a radca prawny M. K. został ustanowiony pełnomocnikiem powódki postanowieniem Sądu w dnia 21 marca 2013 r. i do czasu jego ustanowienia poprzedni pełnomocnik procesowy A. O. – J. N. w sposób aktywny reprezentował ją w niniejszym postępowaniu poprzez sporządzenie licznych pism procesowych i udział w posiedzeniach sądowych. Oceniając działalność radcy prawnego M. K. jako pełnomocnika z urzędu zaznaczył Sąd, że jego aktywność w reprezentowaniu powódki na gruncie przedmiotowej sprawy ograniczyła się jedynie do podtrzymania żądania powódki określonego w pismach procesowych sporządzonych przez poprzedniego pełnomocnika procesowego oraz zakwestionowania zestawienia wypłat świadczeń dokonanych na rzecz A. O. określonych na karcie 434 akt sądowych, wbrew treści dokumentów znajdujących się w aktach szkodowych oraz złożeniu wniosku o zobowiązanie pozwanego ubezpieczyciela do przedłożenia bliższych informacji odnośnie konta, na które zostały skierowane wypłaty w tym zestawieniu oraz wniosku o odstąpienie przez Sąd na podstawie art. 102 k.p.c. od obciążania powódki kosztami procesowymi. Zdaniem Sądu powyższe czynności radcy prawnego nie stanowiły profesjonalnego wkładu pełnomocnika w przyczynienie się do wyjaśnienia sprawy i jej rozstrzygnięcia uzasadniającego zasądzenia na jego rzecz kosztów zastępstwa procesowego na podstawie § 6 pkt 6 cytowanego Rozporządzenia. Dlatego w ocenie Sądu brak było podstaw do tego, aby Sąd przyznał radcy prawnemu M. K. jakiegokolwiek wynagrodzenie w niniejszej sprawie. Biorąc zatem pod uwagę znikomy nakład pracy pełnomocnika powódki – radcy prawnego M. K. oraz treść § 2 ust. 1 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu Sąd orzekł, jak w pkt IV sentencji.

Z uwagi na zwolnienie powódki od kosztów sądowych w całości oraz rozstrzygnięcie tej sprawy Sąd orzekł, jak w pkt V i VI sentencji, orzekając, iż koszty procesu ponosi Skarb Państwa oraz nakazał Skarbowi Państwa – Sądowi Okręgowemu w Szczecinie zwrócić koszty procesu poniesione przez stronę pozwaną, pozostawiając ich szczegółowe wyliczenie Referendarzowi Sądowemu na podstawie art. 108 § 1 k.p.c.

Z rozstrzygnięciem tym nie zgodziła się powódka, która zaskarżyła je w części, tj. w punktach II, III i IV. Apelująca zarzuciła:

1. naruszenie przepisów prawa procesowego mające istotny wpływ na treść wydanego orzeczenia:

a) art. 245 k.p.c., poprzez przyjęcie przez Sąd, że tzw. zestawienie wypłat dokonanych rzekomo przez pozwanego ubezpieczyciela, które przedłożone zostało Sądowi na posiedzeniu w dn. 26.03.2013 r. jest w pełni wiarygodnym dokumentem prywatnym w rozumieniu przepisów prawa, co w konsekwencji doprowadziło do uznania, że powódka otrzymała wymienioną w nim kwotę i skutkowało oddaleniem powództwa, podczas gdy zestawienie to nie ma charakteru dokumentu prywatnego;

b) art. 217 § 1 w związku z art. 227 k.p.c., wyrażające się w nie przeprowadzeniu przez Sąd I instancji wszystkich dowodów zawnioskowanych w sprawie a w szczególności dowodu z uzupełniającej opinii biegłego, który to wniosek został złożony przez stronę powodową w piśmie z dnia 8 czerwca 2006 r., oraz dowodu z dokumentacji lekarskiej wskazanej w tym samym piśmie;

c) art. 236 k.p.c., wyrażające się w braku wydania postanowień dowodowych przewidzianych w tym przepisie w przedmiocie przeprowadzenia dowodów wnioskowanych przez stronę powodową w piśmie z dnia 8 czerwca 2006 r.,

d) art. 233 k.p.c. poprzez dowolną a nie swobodną ocenę dowodów, będącą wynikiem bezzasadnego oddalenia wniosków dowodowych powódki zgłoszonych na rozprawie - co spowodowało w konsekwencji ustalenie stanu faktycznego w sprawie w oparciu o niepełny materiał dowodowy i pozbawiło powódkę możliwości przedstawienia argumentacji ukazującej zgodny z rzeczywistością obraz sprawy;

2. błąd w ustaleniach faktycznych, mający doniosłe znaczenie dla podjęcia rozstrzygnięcia zapadłego w sprawie, polegający na przyjęciu, że wykaz kwot przedstawionych przez pozwaną ad. 1 na posiedzeniu w dniu 26.03.2013 r. jest wykazem rzeczywistych wypłat dokonanych przez wyżej wymienioną na rzecz powódki i wydaniu orzeczenia na podstawie tak, błędnie, ustalonego stanu faktycznego.

Podnosząc powyższe zarzuty apelująca wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku:

1. w punktach:

1) II i zasądzenie solidarnie od pozwanych na rzecz powódki:

a) kwoty 18 750 zł z ustawowymi odsetkami od tej kwoty od dnia 15 stycznia 2003 r.

b) kwoty 2 640 zł,

c) kwoty 6 000 zł z ustawowymi odsetkami od tej kwoty od dnia 1 stycznia 2005 r.

d) bieżącej renty w kwocie 2 880 zł z ustawowymi odsetkami od każdej chybionej raty,

e) kwoty 8 953 zł z ustawowymi odsetkami od tej kwoty od dnia 1 stycznia 2005 r.

f) bieżącej renty w kwocie 9 858 zł z ustawowymi odsetkami od każdej chybionej raty,

2) III i zasądzenie solidarnie od pozwanych na rzecz powódki kosztów procesu w tym kosztów zastępstwa procesowego,

ewentualnie w przypadku nieuwzględnienia wniosków z pkt. 1 a i b wskazanych powyżej, wniosła również o zmianę wyroku w pkt. IV i przyznanie pełnomocnikowi z urzędu powódki wynagrodzenia od Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Szczecinie tytułem zwrotu kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu powódcie

ewentualnie o: uchylenie zaskarżonego orzeczenia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania przy odpowiednim uwzględnieniu kosztów procesu.

W uzasadnieniu apelacji podkreślono, że ustalając stan faktyczny w niniejszej sprawie, Sąd przyjął za pewnik „zestawienie dokonanych wpłat”, które złożone zostało przez pełnomocnika pozwanego ubezpieczyciela. Na podstawie tej niepodpisanej karty stanowiącej wydruk komputerowy nieopatrzony praktycznie żadnym komentarzem, Sąd wywnioskował, że powódka otrzymała od pozwanego ad. 1 (...) S.A. kwotę 22 636 złotych. Przyjęcie tych danych za prawdziwe, spowodowało ustalenie przez Sąd I instancji błędnego stanu faktycznego w sprawie, a co za tym idzie rzutowało wprost na wyrokowanie w przedmiotowym sporze. Apelująca zarzuciła, że zaprzeczała otrzymaniu wskazanych w tym zestawieniu kwot, dodała także, że to zestawienie wypłat, będąc przyjęte jako podstawa do dalszego wyrokowania przez Sąd, zostało uznane za dokument prywatny, podczas gdy nie posiada ono takiego charakteru, gdyż brak na nim podpisu, ani nie posiada choćby parafy i stanowi wydruk komputerowy nie mogący być dowodem w sprawie, a tym bardziej dowodem na którym Sąd opiera ustalenia faktyczne stanowiące istotę sporu.

Zarzuciła też apelująca, że pominięty przez Sąd został wniosek strony powodowej zawarty w piśmie opatrzonym datą 8 czerwca 2006 r., który w punkcie II zawierał wniosek o zobowiązanie biegłego sądowego do wydania opinii uzupełniającej. Zgodnie z rzeczoną opinią ta miałaby zostać wydana po zapoznaniu się biegłego z dokumentacją lekarską znajdującą się w Powiatowym Zespole d/s Orzekania o Stopniu Niepełnosprawności w M., a także Powiatowym Zespole d/s Orzekania o Stopniu Niepełnosprawności w S. pod Nr (...). Skarżąca podniosła bowiem, że nie można zaakceptować stanowiska, że opinia biegłego jest „w pełni przekonywująca”, gdyż powódka wskazywała na szereg uchybień biegłego poczynionych przy sporządzaniu rzeczowej opinii, które dyskredytowały wnioski z niej płynące, czego następstwem był wniosek dowodowy o jej uzupełnienie, który jednak został zignorowany przez Sąd. Apelująca dodała, że całokształt opisanych powyżej uchybień proceduralnych Sądu spowodował również naruszenie przepisu art. 233 k.p.c. poprzez dowolną a nie swobodną ocenę dowodów zebranych w sprawie (w szczególności dotyczy to „zestawienia wypłat”), jak również nieuzasadnione oddalenie wniosku dowodowego strony powodowej (w kwestii ustalenia kwot rzeczywiście wypłaconych powódce) czy też pominięcie go bez żadnego postanowienia dowodowego (wniosek o przeprowadzenie opinii uzupełniającej przez biegłego sądowego). Takie bezzasadne pominięcie dowodów doprowadziło do wniosków odmiennych od tych, które płynęłyby z prawidłowo przeprowadzonego postępowania dowodowego.

Co do orzeczenia zawartego w punkcie IV zaskarżonego wyroku, w przedmiocie odmowy przyznania pełnomocnikowi z urzędu powódki zwrotu kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powódce z urzędu zarzucono, że pełnomocnik powódki, zapoznał się z obszernymi aktami sprawy, sporządził z nich fotokopie oraz pobrał nagrania z posiedzeń. Na podstawie uzyskanego materiału, po dokonaniu jego analizy i porozumieniu się z powódką, pełnomocnik procesowy poparł dotychczasowe roszczenie powódki, zgodnie z jej wolą i złożył stosowne wnioski dowodowe. W związku z ich odrzuceniem przez Sąd pełnomocnik powódki złożył stosowne zastrzeżenie do protokołu z posiedzenia. Odrzucenie przez Sąd wniosków dowodowych pełnomocnika powódki i zamknięcie rozprawy po pierwszym posiedzeniu z jego udziałem nie mogło w ocenie skarżącego stanowić podstawy do wytykania przez Sąd pełnomocnikowi bierności. Mając na uwadze etap postępowania, na jakim przystąpił do sprawy oraz decyzje Sądu w przedmiocie składanych przez pełnomocnika procesowego wniosków, pełnomocnik nie miał wręcz możliwości wykazania się większą aktywnością w procesie. Dodano, że mając na uwadze końcowy etap postępowania, w jakim pełnomocnik z urzędu przystąpił do sprawy Sąd winien choćby dokonać proporcjonalnej oceny pracy pełnomocnika w stosunku do czasu trwania procesu, z pominięciem okresu zawieszenia sprawy i na tej podstawie przyznać koszty nieuiszczonej pomocy prawnej świadczonej z urzędu.

Pozwani nie wnieśli odpowiedzi na apelację.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje;

Apelacja jest bezzasadna, gdyż zarzuty w niej podniesione nie zasługują na uwzględnienie.

Apelująca zarzuciła, że Sąd I instancji dopuścił się naruszenia przy orzekaniu art. 245 k.p.c., art. 217 § 1 w związku z art. 227 k.p.c. art. 236 k.p.c. oraz art. 233 k.p.c. Zarzuciła też błąd w ustaleniach faktycznych przez ustalenie, że powódka otrzymała kwoty wymienione w wykazie kwot przedstawionym przez pozwaną w dniu 26.03.2013r.

Tak postawione przez pełnomocnika skarżącej zarzuty w istocie zmierzają do zakwestionowania stanu faktycznego ustalonego przez sąd I instancji, a dotyczącego stanu zdrowia powódki i wysokości kwot, jakie otrzymała od pozwanego w związku ze zdarzeniem z dnia 9 lipca 2001r. Wskazać przy tym trzeba, że skuteczne postawienie zarzutu naruszenia prawa procesowego wymaga ponadto wykazania, że naruszenie to miało wpływ na treść zaskarżonego wyroku. Temu zaś ostatniemu apelująca nie sprostała, o czym w dalszej części uzasadnienia.

Odnosząc się do zarzutu naruszenia art. 245 k.p.c. to wskazuje Sąd Apelacyjny, że rację ma skarżąca zarzucając, że „zestawienie wypłat świadczeń dokonanych na rzecz A. O.”, a znajdujące się na k. 434 akt nie jest nawet dokumentem prywatnym, wobec braku cech opisanych w art. 245 k.p.c. Uszło jednakże uwagi apelującej, że zestawienie to nie było jedynym dowodem, na jakim Sąd I instancji oparł swe ustalenia w zakresie kwot otrzymanych przez powódkę od pozwanego ubezpieczyciela w związku z wypadkiem z dnia 9 lipca 2001r. Z uzasadnienia zaskarżonego wyroku (k. 483-485) wynika, że to, jakie świadczenia powódka otrzymała od pozwanego potwierdzają zawarte w aktach szkody (...) pisma i dowody wypłat (k.46-49, 66-67,75-78), a nadto złożone w tej sprawie przez pełnomocnika powódki pisma pozwanego (...) S.A. (k.24-25,55-57). Wskazać też należy, że w piśmie z 27.07.2004r (k.88) akt szkody powódka sama wskazała numer konta do wpłaty renty. Ponadto już z pozwu wynika, że jedynie z tytułu zadośćuczynienia na dzień wniesienia pozwu – 27.09.2004r, powódka przyznała otrzymanie kwoty 16.250 zł. Z akt szkody wynika także, że wypłacono powódce ponadto odszkodowanie i rentę z tytułu utraconych dochodów. To ostatnie świadczenie zresztą bezpodstawnie, co przesądził prawomocny wyrok skazujący powódkę za posługiwanie się podrobionym dokumentem-umową o pracę i wyłudzeniem od ubezpieczyciela nienależnego świadczenia. Dlatego też uznaje Sąd odwoławczy, że dokumenty zebrane w niniejszej sprawie, a zwłaszcza dowody zebrane w aktach szkody wskazują na to, że powódka otrzymała od pozwanego z tytułu zadośćuczynienia i odszkodowania kwotę co najmniej 22.636 zł.

Odnosząc się do zarzutu naruszenia art. 217 § 1 w związku z art. 227 k.p.c., sformułowanemu jako :nie przeprowadzenie przez Sąd I instancji wszystkich dowodów zawnioskowanych w sprawie a w szczególności dowodu z uzupełniającej opinii biegłego, który to wniosek został złożony przez stronę powodową w piśmie z dnia 8 czerwca 2006 r., oraz dowodu z dokumentacji lekarskiej wskazanej w tym samym piśmie” to zarzut ten uznać trzeba, za niezasadny.

Wprawdzie rację ma skarżąca zarzucając równocześnie naruszenie art. 236 k.p.c. wyrażające się w braku wydania postanowień dowodowych przewidzianych w tym przepisie w przedmiocie przeprowadzenia dowodów wnioskowanych przez stronę powodową w piśmie z dnia 8 czerwca 2006 r., co niewątpliwie uniemożliwiło złożenie jej zastrzeżenia w trybie art. 162 k.p.c., jednakże podkreślić trzeba, że wniosek o opinię uzupełniającą nie został ponowiony przed zamknięciem rozprawy. Wskazuje na to wprost zapis przebiegu rozprawy z dnia 23 kwietnia 2013r (k. 456-460). W kontekście tego, jak i odnosząc się do uzasadnienia apelacji wskazuje sąd odwoławczy, że apelująca nadmiernie podkreśla to, czego nie zawiera materiał dowodowy sprawy, a pomija to, co w materiale tym zebrane zostało lub nie, zgodnie z wynikającą z art. 6 k.c. zasadą rozkładu ciężaru dowodów. Podkreślić równocześnie należy, że sama powódka nie złożyła żadnych dowodów dotyczących stanu jej zdrowia po 23.04.2006r, gdy biegły sporządził opinię, choć w wezwaniu z dnia 2 kwietnia 2013r powódka zobowiązana została do złożenia aktualnego orzeczenia dotyczącego ustalenia niepełnosprawności oraz dokumentacji medycznej dotyczącej leczenia po 23.04.2007r (k.440, 451). Tę bierność powódki należy ocenić z uwzględnieniem dyspozycji art. 233§ 2 k.p.c. Brak takich dokumentów nie może zatem uzasadniać zarzutów kwestionujących opinię biegłego i skutkować zleceniem opinii uzupełniającej, tym bardziej, że w apelacji takiego wniosku nie ponowiono.

Co do zarzutu naruszenia „art. 233 k.p.c. poprzez dowolną a nie swobodną ocenę dowodów, będącą wynikiem bezzasadnego oddalenia wniosków dowodowych powódki zgłoszonych na rozprawie - co spowodowało w konsekwencji ustalenie stanu faktycznego w sprawie w oparciu o niepełny materiał dowodowy i pozbawiło powódkę możliwości przedstawienia argumentacji ukazującej zgodny z rzeczywistością obraz sprawy”, to uznaje Sąd Apelacyjny, że zarzut ten w istocie odnosi się do naruszenia art. 233§ 1 k.p.c. Dlatego też tytułem

przypomnienia wskazać trzeba, iż Sąd ocenia wiarygodność i moc dowodów według swego przekonania na podstawie wszechstronnego rozważenia zebranego materiału. Przepis art. 233 § 1 k.p.c., przy uwzględnieniu treści art. 328 § 2 k.p.c., nakłada na sąd orzekający obowiązek: po pierwsze - wszechstronnego rozważenia zebranego w sprawie materiału, po drugie - uwzględnienia wszystkich dowodów przeprowadzonych w postępowaniu, po trzecie - skonkretyzowania okoliczności towarzyszących przeprowadzeniu poszczególnych dowodów mających znaczenie dla oceny ich mocy i wiarygodności, po czwarte - wskazania jednoznacznego kryterium oraz argumentacji pozwalającej - wyższej instancji i skarżącemu - na weryfikację dokonanej oceny w przedmiocie uznania dowodu za wiarygodny bądź też jego zdyskwalifikowanie, po piąte - przytoczenia w uzasadnieniu zaskarżonego orzeczenia dowodów, na których sąd się oparł, i przyczyn, dla których innym dowodom odmówił wiarygodności. Jak trafnie przyjmuje się przy tym w orzecznictwie sądowym, jeżeli z określonego materiału dowodowego sąd wyprowadza wnioski logicznie poprawne i zgodne z doświadczeniem życiowym, to ocena sądu nie narusza reguł swobodnej oceny dowodów (art. 233 § 1 k.p.c.) i musi się ostać, choćby w równym stopniu, na podstawie tego materiału dowodowego, dawały się wysnuć wnioski odmienne. Tylko w przypadku, gdy brak jest logiki w wiązaniu wniosków z zebranymi dowodami lub, gdy wnioskowanie sądu wykracza poza schematy logiki formalnej albo, wbrew zasadom doświadczenia życiowego, nie uwzględnia jednoznacznych praktycznych związków przyczynowo - skutkowych, to przeprowadzona przez sąd ocena dowodów może być skutecznie podważona (tak min. Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 27.09.2002 r., II CKN 817/00, LEX nr 56906). Dla skuteczności zarzutu naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. nie wystarcza stwierdzenie o wadliwości dokonanych ustaleń faktycznych, odwołujące się do stanu faktycznego, który w przekonaniu skarżącego odpowiada rzeczywistości. Konieczne jest tu wskazanie przyczyn dyskwalifikujących postępowanie sądu w tym zakresie. W szczególności skarżący powinien wskazać, jakie kryteria oceny naruszył sąd przy ocenie konkretnych dowodów, uznając brak ich wiarygodności i mocy dowodowej lub niesłusznie im je przyznając (tak Sąd Najwyższy min. w orzeczeniach z dnia: 23 stycznia 2001 r., IV CKN 970/00, LEX nr 52753, 12 kwietnia 2001 r., II CKN 588/99, LEX nr 52347, 10 stycznia 2002 r., II CKN 572/99, LEX nr 53136).

Odnosząc przedstawione wyżej poglądy prawne do realiów niniejszej sprawy, zarzut skarżącej naruszenia przez Sąd I instancji dyspozycji art. 233 § 1 k.p.c. uznać należało za sformułowany w sposób uniemożliwiający w istocie jego kontrolę instancyjną. W szczególności apelująca nie podaje, jakie zebrane w sprawie dowody podważają te istotne ustalenia sądu meriti, które były podstawą rozstrzygnięcia w sprawie. Apelacja nie odnosi się do dokumentów zgromadzonych w aktach szkody, z których wynikają wysokości wpłat przesyłanych powódce przez pozwaną zakład ubezpieczeń. Nadto dowodów tych nawet nie kwestionuje.

Podkreśla też Sąd Apelacyjny, że w apelacji nie wskazuje się na takie dokumenty zebrane w aktach sprawy, które podważają ustalenia Sądu Okręgowego, że na dzień orzekania powódka miała utrwalony stan zdrowia, stwierdzono 15% trwałe uszczerbek na zdrowiu w związku z wypadkiem, który nie pozbawił jej zdolności do pracy, leczenie jej definitywnie zakończono i nie zachodziła konieczność dalszych zabiegów medycznych czy rehabilitacyjnych. Nie podważono też ustaleń, że powódka samodzielnie porusza się i nie ma potrzeby sprawowania nad nią opieki. Nie zakwestionowano też tych ustaleń, że w dacie zdarzenia powódka nie pracowała legalnie, a przebywała na emeryturze.

Reasumując stwierdzić należy, że stan faktyczny sprawy w zakresie niezbędnym dla jej rozstrzygnięcia ustalony został prawidłowo. Ustalenia te Sąd Apelacyjny akceptuje w całości i przyjmuje za własne bez potrzeby ich powtarzania.

Brak jest w związku z tym podstaw aby uznać za zasadny zarzutu błędnych ustaleń faktycznych.

Wskazuje Sąd Apelacyjny, że w apelacji choć zarzucono naruszenie prawa procesowego, to nie wykazano, by zarzucane naruszenia miały wpływ na treść wydanego w sprawie wyroku. Zauważyć też trzeba, że w apelacji nie znalazły się zarzuty dotyczące naruszenia prawa materialnego, w szczególności art. 444 i art. 445 k.c. Brak jest w niej także zarzutów, że wypłacona, a przyjęta przez sąd okręgowy kwota z tytułu zadośćuczynienia jest zaniżona, a tym bardziej rażąco zaniżona. W tym zakresie, jak i w odniesieniu do sytuacji zdrowotnej powódki, będącej jedynie skutkiem obrażeń doznanych 9 lipca 2001r w apelacja nie napisano nic. To zaś uniemożliwia sądowi odwoławczemu szersze odniesienie się do ustalonej przez sąd I instancji wysokości zadośćuczynienia, stąd poprzestać można na akceptacji stanowiska sądu meriti wyrażonego w pisemnym uzasadnieniu zaskarżonego wyroku, z którego wynika, że wypłacone

zadośćuczynienie i odszkodowanie odpowiada zakresowi cierpień powódki i doznanemu uszczerbkowi na zdrowiu, a nadto, że dokonanie wypłaty w roku 2003r sprawia, że wyższa kwota w okolicznościach badanej sprawy jest niezasadna.

W apelacji nie zakwestionowano też stanowiska sądu I instancji odnoszącego się do niezasadności żądania odszkodowania za sprawowaną nad powódką opiekę czy też bezzasadności żądania renty na zwiększone potrzeby czy wyrównawczej. Ustaleń w tym zakresie także nawet nie zakwestionowano. W tym zatem zakresie uznaje sąd odwoławczy, że choć formalnie zaskarżono wyrok w punktach II-IV oraz sformułowano wniosek o jego zmianę przez uwzględnienie powództwa także co do renty i odszkodowania, to w istocie nie zaskarżono rozstrzygnięć w omawianym zakresie, gdyż apelacja w tej części nie spełnia wymogów z art. 368 § 1 pkt 2 i 3 k.p.c.

W zakresie rozstrzygnięcia o kosztach pomocy prawnej udzielonej powódce z urzędu Sąd Apelacyjny podziela w całości stanowisko sądu I instancji, jak i argumentację zaprezentowaną na jego uzasadnienie. Zakres pracy pełnomocnika i podjęte przez niego czynności zmierzające do rozstrzygnięcia sprawy wobec treści materiału zebranego w sprawie do czasu, gdy przystąpił on do procesu nie dawały podstaw do zasądzenia na jego rzecz wynagrodzenia.

Z tych wszystkich względów apelacja jako bezzasadna podlegała oddaleniu, o czym na podstawie art. 385 k.p.c. orzeczono w pkt. I wyroku.

O kosztach pomocy prawnej udzielonej powódce z urzędu w postępowaniu apelacyjnym orzeczono na podstawie art.22³ ustawy o radcach prawnych, a ich wysokość ustalono na podstawie § 6 pkt 5 w związku z § 12 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu.

W. Kaźmierska A. Sołtyka T. Żelazowski